

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.VI.35.778/2013/3.szám

A Kúria a ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága alperes elleni illetékügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében, a Törvényszék 6.K.26.282/2012/6. számú, 2011. május 30. napján hozott ítélete ellen a felperes részéről 2012. szeptember 5. napján benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. március 24. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Törvényszék 6.K.26.282/2012/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A Törvényszék 6.K.26.282/2012/6. sorszámú ítéletében a felperes keresetét az alperes 2888209116. számú határozata felülvizsgálata körében elutasította. Az elsőfokon eljáró bíróság megállapította, hogy felperes 2011. szeptember 8. napján benyújtott kérelmében illeték visszatérítését és kiutalását kérte. Kérelmében arra utalt, hogy a 2007. július 26. napján kelt tartási szerződéssel megszerezte a 938/2. helyrajzi számon nyilvántartott lakóingatlan 1/2 részének tulajdonjogát 4.500.000 forint értékben. A szerződés után 190.000 forint illeték megállapítására került sor. Felperes arra hivatkozással kérte az illeték törlését, illetve visszatérítését, hogy a Földhivatalhoz benyújtotta a "tartási szerződést felbontó" okiratot, mely szerint a felek a szerződést 2011. február 2. napján felbontották.

Az elsőfokú illetékügyi hatóság 2011. szeptember 23. napján kelt határozatában a felperesi kérelmet elutasította arra hivatkozással, hogy a szerződés megszüntetése nem felelt meg a jogszabályi rendelkezéseknek.

A felperes fellebbezése alapján az alperes keresettel felülvizsgálni kért határozatában az elsőfokú határozatot helyben hagyta. Indokolásában azt emelte ki, hogy az eredeti állapot helyreállítása tartási szerződés esetében fogalmilag kizárt, amennyiben a szerződés alapján a tartás teljesítése megkezdődött. A felek a tartási szerződést az eredeti állapot helyreállítása mellett nem tudták felbontani, miután a felperes, mint eltartó részéről a szerződés teljesítése már megkezdődött, illetőleg az 3 és fél éven át folyamatosan tartott.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak. Utalt az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 143.§ (1) bekezdésére, melynek értelmében a határozat jogszerűségét a határozat meghozatalakor fennálló tények és körülmények alapján vizsgálja a bíróság. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 319.§ (2) bekezdése szerint a szerződés megszüntetése esetén a szerződés a jövőre nézve szűnik meg és a felek további szolgáltatásokkal nem tartoznak. A Ptk. 319.§ (3) bekezdése értelmében a szerződés felbontásakor a szerződés a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal szűnik meg, s a már teljesített szolgáltatás visszajár. Emiatt a szerződés megszűnésének két esetét meg kell különböztetni, mivel a szerződés megszüntetése ex nunc hatállyal történik, felbontáskor pedig ex tunc hatályú megszüntetésről van szó. Ez utóbbi esetben a felek olyan helyzetet kívántak teremteni, mintha a szerződést meg sem kötötték volna.

Az elsőfokú bíróság arra is utalt, hogy a tartási és életjáradéki szerződés olyan szerződéstípus, amely esetében az eredeti állapot visszaállítása nem lehetséges, így fogalmilag kizárt a szerződés felbontása. Megjegyezte továbbá, hogy a felperes, mint eltartó részéről a szerződés teljesítése megelőzően 3 és fél éven át tartott, így a tartási és gondozási kötelezettség teljesítése kizárja az eredeti állapot helyreállításának a lehetőségét. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az illeték törlésének, illetve visszatérítésének feltétele az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 80.§ (1) bekezdés c) pontja alapján nem volt adott, így nem sértett jogszabályt az illetékügyi hatóság akkor, amikor a felperes kérelmét elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A felülvizsgálati kérelem az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és a keresetnek megfelelő döntés

meghozatalára irányult. A felperes másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokon eljáró bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte.

A felperes arra hivatkozott, hogy az illeték visszatérítésének jogalapja fennáll. Utalt a tartási szerződést felbontó okirat 3. pontjára, mely szerint a szerződő felek megállapodnak abban, hogy a közöttük fennálló tartási szerződést felbontják, egymással elszámolnak és az eredeti állapotot állítják helyre. A felperes megítélése szerint ez megfelelt a Ptk. 319.§ (1) és (3) bekezdéseinek, illetőleg jogkövetkezménye az illeték szempontjából az Itv. 80.§ (1) bekezdés c) pontja szerint alakult. A felperes vitatta azt az álláspontot, mely szerint a tartási, vagy életjáradéki szerződés felbontása esetén az eredeti állapot visszaállítása fogalmilag kizárt. Megjegyezte azt is, hogy a jogértelmezés körében helytelen jogszabály tételes rendelkezésével szemben kommentárra hivatkozni. A felperes szerint a hatóságoknak nem volt lehetőségük a felek szerződési nyilatkozatának megváltoztatására, mivel ezzel sérül a felek önrendelkezési joga.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálta.

Az elsőfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes által megkötött "tartási szerződést felbontó" okirat alapján fennálltak-e az illeték törlésének, illetve visszatérítésének feltételei az Itv. 80.§ (1) bekezdés c) pontja alapján. Az elsőfokú bíróság helytállóan és a jogszabályoknak megfelelően elemezte a felperes által kötött szerződéseket, illetve ehhez kapcsolódóan a tartási szerződésekből eredő jogviszonyok tartalmát. A Kúria egyetért az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a tartási és életjáradéki szerződés felbontására a Ptk. 319.§ (3) bekezdése szerint nincs lehetőség, mivel a szerződés jellege nem teszi lehetővé a már teljesített szolgáltatások visszatérítését. E vonatkozásban nem csupán a jogviszony időtartamának, hanem a szolgáltatás jellegének van kiemelt jelentősége. A tartási és életjáradéki szolgáltatások esetében a szerződés megszűnése lehetséges, azonban ez esetben nem az eredeti állapot helyreállításának, hanem a szerződéssel kapcsolatos elszámolásnak van helye, ami illeték szempontból eltérően minősül.

A Kúria nem osztotta azt a felperesi álláspontot, hogy az illetékügyi hatóságok figyelmen kívül hagyták a felek szerződési

akarátát, illetőleg polgári jogi szempontból az okiratoknak eltérő jelentőséget tulajdonítottak. Az Art. 1.§ (7) bekezdése szerint az adóhatóságot megillette annak lehetősége, hogy az illeték szempontjából önállóan értékelje a felperes által benyújtott okiratokat. Ez az értékelés önmagában a felperes által megkötött okiratok polgári jogi tartalmát nem kérdőjelezte meg, a jogügyletnek nem adott más tartalmat, illetve megnevezést sem, ugyanakkor helyesen állapította meg az okiratból származó illeték-jogkövetkezményt.

A Kúria kiemeli, hogy az Itv. 80.§ (1) bekezdés c) pontja szerint az illeték törlésének, illetőleg visszatérítésének feltétele az eredeti állapot helyreállítása. Tartási és életjáradéki szerződés esetében ez nem lehetséges, a szerződés szerinti elszámolás illetékjogi szempontból nem eredményez eredeti állapotot. A Kúria ezzel kapcsolatos gyakorlata egységes, mivel a Kúria több ítéletében is kiemelte, hogy az Itv. 80.§ (1) bekezdés c) pontja alkalmazásainak feltétele az eredeti állapot visszaállítása. Ezt állapította meg a Kúria BL.2012/1/24. számú eseti döntésében (Kfv.V.35.186/2011/6.), ugyanakkor hasonló döntést tartalmaz a Közigazgatási Gazdasági Döntvénytár 2013. évi 53. számú jogesete is (Kfv.I.35.635/2011/5.).

Az elsőfokú bíróság - a felülvizsgálati kérelem hivatkozásával ellentétben - nem jogszabályi kommentárra alapította döntését, hanem önállóan értékelte a Ptk. és az Itv. vonatkozó rendelkezéseit. Nem tekinthető sem anyagi, sem eljárási szempontból jogsértőnek, ha közigazgatási szerv vagy bíróság döntésének indokolásakor szakirodalmi hivatkozásokat is felhív, ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy az ilyen típusú hivatkozások nem pótolhatják az önálló és indokolásban megjelenő jogszabály értelmezést.

A fentieket összegezve a Kúria azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, az elsőfokú bíróság az Itv. és a Ptk. helytálló értelmezése alapján hozta meg döntését.

A Kúria ennek alapján a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria a pervesztes felperest kötelezte az Itv. 50.§ (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére, a visszatérítéssel érintett illeték összegét a pertárgy értéknek tekintve.

A Kúria a pervesztes felperest kötelezte a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése szerint az alperes jogtanácsosi képviseletével felmerülő felülvizsgálati perköltség megfizetésére. A Kúria a képviseleti összegét a módosított 32/2003. (VIII.23.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján

állapította meg.

Budapest, 2014. március 24.

**Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Kalas Tibor s.k. előadó
bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő